

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ
«**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΤΙΛΛΟΙ**»

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΝΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapistoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com

τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2014. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ.

Σισώ# οσίου Του Μεγάλου, Λουκίας, Απολλωνίου, Επιμάχου,
Αλεξανδρίωνος μαρτύρων.

Έτος 7^ον Τεύχος 301

ΑΡΕΤΕΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΥ

«Εισελθόντι δε αυτώ εις Καπερναούμ»· Ο Χριστός εισέρχεται στην Καπερναούμ, αφού τελείωσε την επί του Όρους ομιλία του, και κει τον συναντά ο εκατόνταρχος. Υπηρετούσε προφανώς στην φρουρά της Καπερναούμ. Κατά τον άγιο Χρυσόστομο κι αυτός και ο λεπρός που θεραπεύθηκε προηγουμένως δεν θέλησαν να διακόψουν την διδασκαλία του Χριστού και τον πλησιάζουν τώρα που τελείωσε.

«Προσήλθε αυτώ εκατόνταρχός παρακαλών αυτώ και λέγων»· Ο Λουκάς (7,3) αναφέρει ότι έστειλε πρεσβυτέρους των Ιουδαίων να τον παρακαλέσουν. Αργότερα δε έστειλε φίλους του (7,6) για να τον παρακαλέσουν να μη μπει στον κόπο να έλθει, αλλά ας δώσει εντολή από μακριά να θεραπευθεί ο δούλος του. Ο ιερός Χρυσόστομος λέγει ότι συνέβησαν και τα δύο. Και έστειλε άλλους να ικετεύσουν και ο ίδιος αργότερα προσήλθε για να αναφέρει αυτοπροσώπως το πρόβλημά του.

Είναι αξιοσημείωτο ότι πλείστοι εκατόνταρχοι ή άλλοι στρατιωτικοί, που αναφέρονται στην Καινή Διαθήκη, υπήρξαν άνθρωποι έντιμοι και αντικειμενικοί· όπως ο εκατόνταρχος στην σταύρωση που διακήρυξε την θεότητα του Χριστού (Ματθ. 27,55), οι της φρουράς των Ιεροσολύμων που εφιστούν την προσοχή στον χιλιάρχο Κλαύδιο Λυσία ότι ο Παύλος είναι Ρωμαίος πολίτης και συνεπώς δεν μπορεί να μαστιγωθεί, αφού δεν έχει καταδικαστεί επίσημα για κάτι, και ότι επίκειται να φονεύσουν τον Παύλο οι φανατικοί Ιουδαίοι (Πρξ. 22, 26 και 23,17), ο Ιούλιος ο οποίος άφησε τον Παύλο να επισκεφτεί τους φίλους του στη Σιδώνα και να τον περιποιηθούν, απαγόρευσε δε αργότερα, όταν το πλοίο που τους μετέφερε στη Ρώμη διαλυόταν, να φονεύσουν τους κρατούμενους οι στρατιώτες για να μη αποδράσουν (Πρξ. 27, 3·43), ο χιλιάρχος Κλαύδιος Λυσίας που έσωσε τον Παύλο από λιντσάρισμα τρεις φορές (Πρξ. 21,31-40 · 23,10 · 23,19-33), ορισμένοι δε όπως ο Κορνήλιος (Πρξ. 10,22) εξαιρετικά θρησκευόμενοι.

Α΄. Ο εκατόνταρχος έχει αγάπη προς όλους.

«Κύριε ο παις μου βέβληται εν τη οικία παραλυτικός δεινώς βασανιζόμενος». Ο Χριστός που είναι ο κατεξοχήν φιλεύσπλαχνος Πατέρας και που ξέρει τι διαμάντι είναι τον προλαμβάνει και δεν τον αφήνει να ολοκληρώσει το αίτημά του και προχωρεί βιαστικά θέλοντας να πάει και στην οικία του, χωρίς καν να του το ζητήσει (πρβλ. Εφεσ. 3,20). Και το κάνει αυτό και για να τον βοηθήσει και γιατί θέλει ν' αποκαλύψει την αρετή του. Στην Χαναναία βέβαια που είναι παρόμοια περίπτωση αποκαλύπτει την αρετή της αδιαφορώντας για τις ικεσίες της και αρνούμενος την θεραπεία της κόρης της, μάλιστα μιλώντας προσβλητικά γι' αυτήν. Είναι ο σοφός ιατρός και παιδαγωγός, που γνωρίζει σε κάθε περίπτωση πως θα φερθεί.

Ο Λουκάς (7,2) αναφέρει ότι «ο παις» του Ματθαίου ήταν δούλος έντιμος και συνεπώς πολύτιμος για τον Κύριό του και ότι ήταν ετοιμοθάνατος. Βλέπουμε λοιπόν τον αριστοκράτη Ρωμαίο αξιωματικό να αγαπά και να ενδιαφέρεται για τον δούλο του. Κι αυτό σε μια εποχή που οι δούλοι θεωρούνταν πράγματα, άψυχα αντικείμενα και εργαλεία και ριχνόταν στα αμφιθέατρα για να φονευθούν, αγωνιζόμενοι σε μονομαχίες ή να φαγωθούν από θηρία και έτσι να διασκεδάσουν τα άγρια ένστικτα των Ρωμαίων. Κι όμως οι εξαιρέσεις πάντα υπάρχουν. Και έτσι ενώ μιλάμε για πάλη των τάξεων και ότι την ιστορία την γράφει το συμφέρον και ο εγωισμός των ανθρώπων, εν τούτοις υπάρχει και η αγάπη και ο σύνδεσμος και η φιλία μεταξύ των πιο διαφορετικών ανθρώπων.

Ο εκατόνταρχος όμως εκτός από τον δούλο του αγαπούσε και το έθνος των Εβραίων και φρόντισε να τους κτίσει και συναγωγή για να λατρεύουν τον Θεό τους. «Αγαπά γαρ το έθνος ημών, και την συναγωγήν αυτός ωκοδόμησεν ημίν» (Λκ. 7,5), θα πουν οι πρεσβύτεροι στον Χριστό. Συνεπώς είχε ευρείες αντιλήψεις και προοδευτικές ιδέες.

Β΄. Ο εκατόνταρχος είναι πιστός και ταπεινός.

Γι' αυτό ο Χριστός δεν τον ρωτά αν πιστεύει ούτε τον υποβάλλει σε κάποια άλλη δοκιμασία. Απλώς του λέγει θα έλθω να τον θεραπεύσω· αν και είναι αλλοεθνής και ειδωλολάτρης. Και το κάνει αυτό, διότι η πίστη του είναι τέλεια. Δεν αισθάνεται ότι πρέπει να παρευρίσκεται ο Χριστός και να υπάρξει προσωπική επαφή όπως ο παραλυτικός ο φερόμενος υπό τεσσάρων (Μαρκ. 2,1-12), όπως ο Ιάειρος και η αιμορροούσα (Ματθ. 9,18 · 20), ή όπως οι πλείστοι των χριστιανών που επιμένουν να πάνε σε ορισμένα προσκυνήματα και να έλθουν σε επαφή με την εικόνα του Χριστού ή την εικόνα ή τα λείψανα του αγίου ή των αγίων για να θεραπευτούν. Μπορούμε βέβαια να πάμε στα προσκυνήματα και να προσευχηθούμε και να μείνουμε, όχι όμως να πιστεύουμε ότι μόνο από κοντά θαυματουργεί ο Θεός, ή ο άγιος (που είναι φορέας του Θεού) ή οι άγιοι. Βέβαια ο Θεός δέχεται και την πίστη αυτή και δεν απορρίπτει κανένα, όπως δέχθηκε και τον παραλυτικό και τον Ιάειρο και την αιμορροούσα. Αλλά η σωστή και τέλεια είναι η πίστη του εκατοντάρχου, λέγει ο άγιος Χρυσόστομος.

Ο εκατόνταρχος επιπλέον δεν λέγει προσευχήσου και παρακάλεσε τον Θεό για τον δούλο μου, αλλά δώσε διαταγή και θα γίνει ό,τι διατάξεις. Πιστεύει ότι ο Χριστός είναι ο Θεός και θεωρεί ότι ο θάνατος, η ασθένεια, η υγεία, οι πάντες και τα πάντα είναι υπηρέτες και δούλοι Του και πείθονται και υπακούουν όπως οι στρατιώτες στον αξιωματικό, όταν διαταχτούν.

Η πίστη του συνοδεύεται και με ταπείνωση. «Κύριε ουκ εμί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης». Αυτές οι αρετές είναι αχώριστες. «Των πιστών η ταπείνωσις και των ταπεινών η πίστις» θα πει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς σε ομιλία του στην Χαναναία.

Όταν ο Χριστός άκουσε τον εκατόνταρχο τον θαύμασε και είπε ότι ούτε στον Ισραήλ δεν βρήκε τέτοια πίστη και συγχρόνως προφήτευσε ότι πολλοί (ειδωλολάτρες) θα έρθουν από ανατολή και δύση και θα αναπαυθούν μαζί με τον Αβραάμ και τον Ισαάκ και τον Ιακώβ στην βασιλεία των ουρανών, ενώ οι υιοί της βασιλείας, δηλαδή οι σαρκικοί αλλά άπιστοι απόγονοι των πατριαρχών, θα εκβληθούν στο «σκότος το εξώτερον».

Στο σημείο αυτό έχουμε κάτι που συμβαίνει συχνά στην αγία Γραφή. Έχουμε συνδυασμό θαύματος και προφητείας. Ο Χριστός κάνει θαύμα και επαινεί τον εκατόνταρχο για να πιστέψουν αυτό που θα γίνει στο μέλλον. Ότι οι άπιστοι Ιουδαίοι θα χάσουν την βασιλεία, ενώ οι ειδωλολάτρες –που θα πιστέψουν στον Χριστό– θα την κερδίσουν. Όσοι τώρα δυσπιστούν ότι έγινε το θαύμα την εποχή εκείνη, δεν έχουν παρά να δουν την πραγματοποίηση της προφητείας και να πιστέψουν.

Ο μελετητής της Γραφής όταν αναγιγνώσκει την ιστορία του εκατοντάρχου, όπως και της Χαναναίας, θυμάται τα λόγια του αποστόλου Πάυλου στην προς Ρωμαίους (2,10) · «Δόξα και τιμή και ειρήνη παντί τω εργαζομένω το αγαθόν, Ιουδαίω τε πρώτον και Έλληνι· ου γαρ έστι προσωποληψία παρά τω Θεώ».

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΑΠ. ΒΑΛΡΑΧΑΝΗΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Βίος και πολιτεία της Αγίας Μεγαλομάρτυρος Κυριακής, της θαυματουργού.

Η αγία Κυριακή είναι από τα ιερά θύματα των τελευταίων αρχαίων διωγμών της Εκκλησίας. Μαρτύρησε στα χρόνια του Διοκλητιανού, που βασίλευσε από το 284 ως το 305. Οι αρχαίοι διωγμοί είναι από τις ενδοξότερες ημέρες στη ζωή της Εκκλησίας, αλλά και κάθε διωγμός, γιατί είναι αλήθεια ότι η Εκκλησία πάντα διώκεται.

Η αγία Κυριακή ήταν θυγατέρα ευσεβών γονέων. Ο πατέρας της Δωρόθεος κι η μητέρα της Ευσεβία δεν είχαν παιδιά. Προσεύχονταν και παρακαλούσαν το Θεό να τους δώσει ένα παιδί και να του το αφιερώσουν. Ο Θεός άκουσε την προσευχή των ευσεβών γονέων, και μια Κυριακή γεννήθηκε ένα ωραίο κοριτσάκι. Ο Δωρόθεος και η Ευσεβία, πιστοί στην υπόσχεση τους, το ονόμασαν Κυριακή και το ανάθρεψαν με κάθε

φροντίδα και επιμέλεια, ως αφιερωμένο στο Θεό. Η ατεκνία πάντα είναι μεγάλη λύπη για τους συζύγους και μάλιστα για τους Χριστιανούς, αλλά και η χαρά τους πάλι πολύ μεγάλη, όταν αποκτήσουν παιδί.

Γι' αυτό με κάθε τρόπο, και πρώτα με το όνομα που δίνουν στο παιδί, δείχνουν την ευγνωμοσύνη τους στο Θεό. Στο διωγμό που κήρυξε ο Διοκλητιανός εναντίον των χριστιανών, η Κυριακή θα ήταν μια παιδούλα ούτε ως είκοσι ακόμα ετών. Τότε και οι γονείς και η θυγατέρα κατηγορήθηκαν και πιάστηκαν ως χριστιανοί. Και το πιο σκληρό ήταν ότι χωρίστηκε το κορίτσι από τους γονείς του· το Δωρόθεο και την Ευσεβία τους πήγαν προς την Αρμενία και την Κυριακή την οδήγησαν στη Νικομήδεια. Εκεί ο ηγεμόνας, ανακρίνοντας την παιδούλα και βλέποντας τη σταθερή της πίστη, έδωσε διαταγή να τη μαστιγώσουν σκληρά. Η Κυριακή σε κάθε ερώτηση απαντούσε· «Είμαι χριστιανή». Και σε κάθε απειλή του ηγεμόνα έλεγε· «Μην πλανιέσαι και μη σε ξεγελάει ο λογισμός σου· με βοηθάει ο Θεός και δεν θα με νικήσεις».

Ύστερα από εξαντλητική ανάκριση, οδήγησαν την αγία Κυριακή στο ναό, για να θυσιάσει στα είδωλα. Εκείνη, μπαίνοντας στο ναό, παρακαλούσε μέσα της το Χριστό να τη βοηθήσει. Ένας δυνατός τότε σεισμός κατατρόμαξε τους δημίους και τα αγάλματα του ναού έπεσαν κι έγιναν κομμάτια. Άναψαν ύστερα φωτιά για να την κάψουν ζωντανή, μα όπως τη βάτο του Μωυσή, την κύκλωσαν οι φλόγες, μα δεν την έκαψαν. Την έρριξαν ύστερα στα θηρία, μα κι εκείνα δεν την πείραξαν, παρόμοια όπως το Δανιήλ, όταν τον έρριξαν στο λάκκο των λεόντων. Θα περίμενε κανένας ο ηγεμόνας να ανοίξει τα μάτια του και να δει το θαύμα του Θεού, μα έξαλλος και τυφλωμένος από οργή έδωσε διαταγή να αποκεφαλίσουν το αθώο κι αγνό κορίτσι.

Η αγία Κυριακή, πριν ο δήμιος εκτελέσει τη διαταγή, ζήτησε να την αφήσουνε να προσευχηθεί. Γονάτισε τότε κι άρχισε να προσεύχεται. Κανένας δεν άκουσε τα λόγια της, γιατί σε τέτοιες στιγμές η καρδιά του ανθρώπου, προσεύχεται «στεναγμοίς αλλαλήτοις». Δεν κινούνται τα χείλη, δεν ακούεται φωνή. Κι όμως ο Θεός ακούει, κι είναι σαν και να ρωτά τον προσευχόμενο, σαν και τότε το Μωυσή στην Ερυθρά θάλασσα· «Τι βοάς προς με;». Η αγία Κυριακή προσευχήθηκε για ώρα πολλή κι ύστερα έγειρε στη γη. Όταν ο δήμιος πλησίασε για να εκτελέσει τη διαταγή, είδε πως η αγία Κυριακή ήταν νεκρή. Η ψυχή της παιδούλας πέταξε σαν μικρό πουλί, και φωτεινός άγγελος την πήρε, για να τη φέρει στο Νυμφίο Χριστό.

Ας μείνομε στο όνομα της αγίας Κυριακής, στο γεγονός δηλαδή ότι οι ευσεβείς γονείς της την ονόμασαν έτσι, επειδή γεννήθηκε σε ημέρα Κυριακή. Το όνομα συνδέεται στενά με το πρόσωπο και τη συνείδηση του άνθρωπου. Ενώ το όνομα είναι έξω από τον άνθρωπο και προστίθεται σ' αυτόν ύστερα, όμως συνδέεται τόσο μαζί του, που γίνεται ένα μ' αυτόν. Έτσι καταλαβαίνουμε την καλή συνήθεια των ευσεβών χριστιανών να δίνουν στα παιδιά τους ονόματα Αγίων της πίστης. Με αυτό τον τρόπο και με την ευκαιρία που η Εκκλησία κάθε χρόνο εορτάζει τα ιερά της πρόσωπα, ο κάθε χριστιανός στο όνομά του έχει μια συνεχή υπόμνηση της ευσέβειας. Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει πως με το όνομα εισάγει «εις την οικίαν έκαστος την εαυτού τον άγιον». Αμήν.